

Ikt.sz.: AIB/130-1/2013.

AIB-45/2013. sz. ülés
(AIB-222/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságának**
2013. október 21-én, hétfőn, 10 óra 2 perckor
az Országház főemelet 58. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	6
<i>a) Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/12415. szám); általános vita; b) Az Állami Számvevőszék véleménye a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról (T/12415/2. szám); c) A Költségvetési Tanács véleménye a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetéről (T/12415/1. szám)</i>	6
<i>Dr. Adorján Richárd (NGM) szóbeli kiegészítése</i>	6
<i>Winter Zsuzsa (ÁSZ) szóbeli kiegészítése</i>	7
<i>Kérdések, válaszok</i>	8
<i>Hozzászólások, vélemények</i>	9
<i>Válaszok, reflexiók</i>	12
<i>Szavazás az általános vitára alkalmasságról</i>	15
<i>A nemzeti utasadat-információs rendszer létrehozása érdekében szükséges, valamint a rendőrséget érintő és egyes további törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12614. szám); módosító javaslatok megvitatása</i>	15
<i>Egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12617. szám); módosító javaslatok megvitatása, első helyen kijelölt bizottságként</i>	16
<i>Az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesének jelölt dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet meghallgatása; az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 7. § (5) bekezdése alapján</i>	21
<i>Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet bemutatkozása</i>	21
<i>Kérdések, válaszok</i>	23
<i>Hozzászólások, reflexiók</i>	25
<i>Szavazás a jelölt támogatásáról</i>	26

Napirendi javaslat

1. a) Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/12415. szám)
(Általános vita)
b) Az Állami Számvevőszék véleménye Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról (T/12415/2. szám)
c) A Költségvetési Tanács véleménye Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetéről (T/12415/1. szám)

2. A nemzeti utasadat-információs rendszer létrehozása érdekében szükséges, valamint a rendőrséget érintő és egyes további törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12614. szám)
(Módosító javaslatok megvitatása)

3. Egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12617. szám)
(Módosító javaslatok megvitatása)
(Első helyen kijelölt bizottságként)

4. Az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesének jelölt dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet meghallgatása
(Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 7. § (5) bekezdése alapján)

5. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Papcsák Ferenc (Fidesz), a bizottság alelnöke

Dr. Gyüre Csaba (Jobbik), a bizottság alelnöke
Dr. Gruber Attila (Fidesz)
Gulyás Gergely (Fidesz)
Kozma Péter (Fidesz)
Dr. Molnár Attila (Fidesz)
Székyné dr. Sztrémi Melinda (Fidesz)
Dr. Szakács Imre (Fidesz)
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz)
Dr. Varga István (Fidesz)
Dr. Vas Imre (Fidesz)
Dr. Vejkey Imre (KDNP)
Dr. Rubovszky György (KDNP)
Dr. Bárándy Gergely (MSZP)
Dr. Lamperth Mónika (MSZP)
Dr. Steiner Pál (MSZP)
Dr. Ipkovich György (MSZP)
Dr. Staudt Gábor (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Cser-Palkovics András (Fidesz) dr. Papcsák Ferencnek (Fidesz)
Dr. Gruber Attila (Fidesz) megérkezéséig dr. Molnár Attilának (Fidesz),
valamint dr. Szakács Imrének (Fidesz)
Gulyás Gergely (Fidesz) megérkezéséig dr. Varga Istvánnak (Fidesz),
távozása után Kozma Péternek (Fidesz)
Dr. Horváth Zsolt (Fidesz) dr. Turi-Kovács Bélának (Fidesz)
Dr. Mátrai Márta (Fidesz) dr. Vas Imrének (Fidesz), valamint dr. Vejkey
Imrének (KDNP)
Dr. Molnár Attila (Fidesz) megérkezéséig Kozma Péternek (Fidesz)
Székyné dr. Sztrémi Melinda (Fidesz) megérkezéséig dr. Vejkey Imrének
(KDNP)
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) távozása után dr. Varga Istvánnak (Fidesz)
Dr. Vas Imre (Fidesz) távozása után Székyné dr. Sztrémi Melindának
(Fidesz)
Dr. Vitányi István (Fidesz) dr. Rubovszky Györgynek (KDNP)
Dr. Zsiga Marcell (Fidesz) Gulyás Gergelynek (Fidesz)
Dr. Botka László (MSZP) dr. Lamperth Mónikának (MSZP)
Dr. Steiner Pál (MSZP) megérkezéséig dr. Bárándy Gergelynek (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Adorján Richárd főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Erdélyi Gabriella költségvetési referens (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Winter Zsuzsa főtanácsos (Állami Számvevőszék)
Dr. Magyariné dr. Nagy Edit helyettes államtitkár (Belügyminisztérium)
Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Dr. Székely László, az alapvető jogok biztosa
Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet jelölt (alapvető jogok biztosának helyettese)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 2 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. PAPCSÁK FERENC (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó reggelt kívánok! Szeretettel köszöntöm önöket a mai napra 10 órára összehívott Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságunk rendes ülésén.

Az eredetileg meghirdetett napirendi pontokban nincs változás. Mielőtt szavaznánk a napirend elfogadásáról, ismertetem a helyettesítési rendet: jómagam Cser-Palkovics András elnök urat helyettesítem, Mátrai Márta képviselő asszonyt Vas Imre képviselő úr, Steiner Pál képviselő urat Bárándy Gergely képviselő úr, Botka László képviselő urat Lamperth Mónika képviselő asszony, Székyné Sztrémi Melinda képviselő asszonyt Vejkey Imre képviselő úr, Vitányi István képviselő urat Rubovszky György képviselő úr, Molnár Attila képviselő urat Kozma Péter képviselő úr, Gulyás Gergely képviselő urat pedig Varga István képviselő úr helyettesíti. Megállapítom, hogy határozatképesek vagyunk.

Most a napirendi javaslatról fogunk dönteni. Ki az, aki támogatja ezeknek a napirendi pontoknak a megtárgyalását? (Szavazás.) 16 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta a bizottság a mai napirendjét.

a) Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/12415. szám); általános vita; b) Az Állami Számvevőszék véleménye a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról (T/12415/2. szám); c) A Költségvetési Tanács véleménye a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat tervezetéről (T/12415/1. szám)

Megkezdjük 1. napirendi pontunk tárgyalását, amely három pontban van rögzítve: a) Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat T/12415. szám alatt került benyújtásra; b) pontban a Számvevőszék véleménye a központi költségvetésről szóló törvényjavaslatához T/12415/2. számon; illetőleg a Költségvetési Tanács véleménye ugyanezen törvényjavaslat tekintetében T/12415/1. szám alatt.

Megkezdjük a vitát. Kérem főosztályvezető urat, szíveskedjék nagyon röviden az alkotmányos fejezetekről tájékoztatást adni. Nem kell hosszan részletezni, az alkotmányügyi bizottságnak csak az alkotmányos fejezetekkel van dolga, Alkotmánybíróság, igazságügyi rendszer, s a többi. Ezzel kapcsolatban kérem, hogy rövid felvezetőjét tartsa meg. Öné a szó.

Dr. Adorján Richárd (NGM) szóbeli kiegészítése

DR. ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Dr. Adorján Richárd vagyok, a Nemzetgazdasági Minisztérium főosztályvezetője. Köszönöm szépen a szót. Köszöntöm a tisztelt bizottságot.

Három mondatot azért csak mondanék a teljes költségvetésről is, hiszen az általános vitára alkalmasság miatt fontosnak érzem, hogy azt rögzítsük, hogy ez a költségvetés, amely benyújtásra került, jelentős tartalékok mellett biztosítani kívánja a 3 százalékos hiánycél teljesítését, és ennek minden garanciáját, úgy gondoljuk, hogy meg is adja. Hiszen nem egy ambiciózus növekedéssel számol, hanem egy szakemberek körében is átlagosnak tekinthető 2 százalékos növekedéssel, ami ezt megalapozza; illetve az adósság csökkentésének alkotmányos kritériumát betartva, a foglalkoztatás növekedésével számol.

Rátérek, tényleg csak néhány téma erejéig az úgynevezett alkotmányos fejezetek költségvetéseire. Itt is azt a néhány témát emelném csak ki, amely 2014-ben eltérő a korábbi évektől, hiszen nyilvánvalóan az egyes intézmények folyamatos működését a költségvetés természetesen biztosítja. Ez jelenti a legjelentősebb összegszerű részét e fejezetek költségvetésének.

Az Országgyűlés fejezetében e fejezetek költségvetése tekintetében a legfontosabb esemény talán a jövő esztendőben a választások lesz, hiszen a választások lebonyolításához, a képviselő-testület változásához kapcsolódó kiadásokat értelemszerűen a költségvetésnek biztosítani kell. Ezen kívül biztosítani kell az úgynevezett kampányköltségeket is, s mindez az Országgyűlés fejezetében, illetve a Nemzeti Választási Iroda alfejezetben jelenik meg. Számszerűen ez úgy néz ki, hogy 3,1 milliárd forintot biztosít az Országgyűlés fejezetben a képviselő-testület felállításával kapcsolatos kiadásokra, 6 milliárd forintot – amely felülről nyitott, tehát túlléphető – az úgynevezett kampányköltségekre, illetve a 2014. évben lebonyolítandó választásokhoz kapcsolódó beszerzési, logisztikai, szervezési, kommunikációs, s a többi feladatok ellátására a Nemzeti Választási Irodának 10 milliárd forintot biztosít a költségvetés.

Egy-két kiemelendő tétel még a Kossuth tér rekonstrukciója, amely 17,4 milliárd forintos betervezett forrással jár '14-ben. Illetve a bíróságok és ügyészségek fejezetben van még olyan forrás, amelyet fontos talán még itt a bevezetőben is kiemelni: ez a bíróságoknál 110 fő, az ügyészségeknek 70 fő, ami annak a célnak a teljesítésére irányul, hogy a büntetőeljárások időtartamának hatékonyabb lerövidítésével, ésszerű időn belül történjen meg elsősorban az előzetes letartóztatásban lévők büntetőeljárásának a lebonyolítása. E 110 fő és 70 fő mellett vagy ezzel párhuzamosan 618,1 millió forintot biztosít a költségvetés a bíróságok fejezetében és 476,1 millió forintot az ügyészségek fejezetében. S természetesen a szükséges beruházásokat, amelyek minden évben megjelennek az egyes fejezeteknél, szintén tartalmazza a költségvetés. Egyebekben pedig a működéshez szükséges minden forrás a jövő évben is rendelkezésre áll megítélésünk szerint.

További kérdésekre szívesen válaszolok, de a bevezető részben ennyit kívántam elmondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Meghallgatjuk az Állami Számvevőszék központi költségvetéshez kapcsolódó véleményét is nagyon röviden, Winter Zsuzsa úrhölgyet, főtanácsos asszonyt. Nagyon szépen köszönjük, hogy megtisztelt az ülésünket.

A Költségvetési Tanács elnöke kimentette magát, a költségvetési bizottságban vitézkednek. Itt van a véleményük írásban, elérhető a központi hálózat.

Néhány gondolat erejéig megadom önnek a szót, főtanácsos asszony. Köszönöm.

Winter Zsuzsa (ÁSZ) szóbeli kiegészítése

WINTER ZSUZSA (Állami Számvevőszék): Tisztelt Alelnök Úr! Tisztelt Bizottság! Megkapták az Állami Számvevőszék véleményét, írásban mindenkinek rendelkezésre áll.

Az Állami Számvevőszékről szóló törvény értelmében a költségvetési törvényjavaslatot az Állami Számvevőszék határidőben megkapta, véleményezte, alapvetően a megalapozottságot véleményezte. Alapvetően jelentős előrelépést állapított meg a tekintetben, hogy egyetlen előirányzatot sem talált nem megalapozottnak, ez az előző évekhez képest egy jelentős előrelépés.

A fő irányvonalakat főosztályvezető úr említette. A makrogazdasági környezetet és a társadalompolitikai célokat nem véleményezi az Állami Számvevőszék, csak a benyújtott előirányzatok megalapozottságát, és e tekintetben előrelépést állapított meg, mint ahogy az előbb említettem.

Az alaptörvényben és a stabilitási törvényben meghatározottaknak a törvényjavaslat megfelel.

Amennyiben esetleg kérdésük van, rendelkezésre állok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Megnyitom a vitát. Először a kérdésekre adok lehetőséget. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván kérdezni. Bárándy Gergely képviselő úré a szó.

Kérdések, válaszok

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Először valóban csak és kizárólag kérdeznék, véleményt pedig utána mondanék.

Az első kérdésem a fejezeteinkhez, illetve témáinkhoz kapcsolódóan, ami minket érint, három területet érint feltétlenül. Az egyik a jogi segítségnyújtásra vonatkozó számok vonatkozásában, másrészt a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése vonatkozásában, harmadrészt pedig a büntetőeljárásról szóló törvény szerinti kártalanítás vonatkozásában. Itt azt látjuk, hogy a tervezetthez képest a jelen évben egészen más számok képezik a tényadatokat. Azaz míg az előirányzat 2013-ban 115 millió volt, addig 281 millió a valódi a jogi segítségnyújtás esetében. Az áldozatok kárenyhítésénél ugyancsak az előirányzott 100 helyett 181 millió volt, ami a valóságban mutatkozott. A büntetőeljárásról szóló törvény szerinti kártalanítás esetében 120 millió volt az előirányzat, és 324 millió volt a valóság. Na, ehhez képest viszont azt szeretném kérdezni, hogyan lehetséges az, hogy a mostani tervezetben egy fillérrel nem kívánják megemelni az előirányzatok összegét; azaz a jogi segítségnyújtás 115 millió marad, ugyancsak 100 millió marad a kárenyhítés, és ugyancsak 120 millió marad a kártalanítás, úgy, ahogy a 2013. évben azt tervezték. Ebben az évben mind a három területen megdőlt az előirányzat, és volt, ahol több mint a dupláját kellett biztosítani. Akkor mégis hogyan lehetséges az, hogy az idej tervezetben nem kívánnak módosítani ezeken a számokon? Ez az egyik kérdésem.

A másik kérdésem pedig a következő. Az elmúlt időszakhoz, az elmúlt évhez képest mind a polgári törvénykönyv hatálybalépésével, mind a büntetőeljárás törvényeknek a jelentős módosításával a bíróságokra és az ügyészségekre meglehetősen sok pluszterher fog hárulni. Ehhez képest a növekedés ebben az időszakban a bíróságok vonatkozásában 3 százalék, az ügyészségnél pedig 2,7 százalék. Az én megítélésem szerint ez bizonyosan nem lesz elegendő ahhoz, hogy az időszerevéget a megváltozott jogszabályi környezetre tekintettel tartani lehessen. Annak ellenére nem, hogy főosztályvezető úr arról a létszámemelkedésről, amit itt elmondott a bizottsági ülésen, természetesen beszámolt, és ezzel én messzemenőig egyet tudok érteni. Azt tudom csak mondani, hogy az a pénz, bárki bármit mond a kormányzat részéről, ami 2013-ban ért egy egységet, az ma már nem ér egy egységet; és hadd ne fogalmazzak ennél szakszerűbben jogászként költségvetési ügyekben. Tehát ezt a 3, illetve 2,7 százalékos növekedést én messzemenőig kevésnek érzem. Kérdezem tehát főosztályvezető urat arról, hogy nem kívánják-e ezt esetleg fölülbírálni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e más kérdés? *(Nincs jelentkező.)* Mert ha nincs, lezárom a kérdések körét.

Megadom a szót válaszádsra főosztályvezető úrnak, esetleg főtanácsos asszonynak. Tessék, parancsoljon!

DR. ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Köszönöm a kérdéseket. Én nem vagyok teljes mértékben otthon ezeknek az előirányzatoknak a várható alakulásában, mármint az előirányzat igénybevételének jövő évi várható alakulásával kapcsolatban. Én azt az információt kaptam, hogy itt a tervezés logikája az, hogy mondjuk így, hogy óvatos, vagy bocsánat, máshonnan kezdve ezek felülről nyitott előirányzatok. Tehát arról nincs szó, hogy bármelyik esetben az igénybevételt megakadályozná az adott előirányzatnak a nagysága. Amiatt érheti kritika esetlegesen a

kormányzatot, hogy akkor miért nem egy nagyobb összeget tervez be eleve. Itt úgy jár el ebben az esetben a tervező, hogy nem tudhatjuk, hogy ez a szám nagyobb lesz vagy kisebb, ennek az alakulására nézve, gondolom, a szakértők belőttek egy pontszerű becslést, egy várható értéket, és természetesen a felülről nyitottság biztosítja ilyen értelemben a teljesítést. Nyilvánvalóan a 3 százalék alatti hiánycél teljesítése szempontjából van jelentősége csupán annak, hogy a felülről nyitásra valóságosan szükség lesz-e vagy nem.

Ami a második kérdéscsoportot illeti, a bíróságok és ügyészségek költségvetését, én ott úgy gondolom, ez az adott fejezetekkel konszenzusos szám, tehát nem arról van szó, hogy itt a kormány kényszerítené rá ezeket az előirányzatokat, ezeket a főösszegeket a két említett fejezetre. Nem annyira tartom én alacsonynak ezeket a növekedési számokat, hiszen egyrészt az infláció, ami a dologi kiadásokat és egyéb kiadásokat jellemzően meghatározza, az elég alacsony már idén is, illetve alacsony bázisról indul, és a jövő évben 2,4 százalékra tervezi ezt a kormányzat, és könnyen lehet, hogy nem is lesz ennél magasabb. Azt természetesen tudom, hogy nem az infláció növekedési százaléka az, ami feltétlenül egy bíróság költségvetésében akár a dologi kiadásoknál is megjelenik, tehát nincs arról szó, hogy ezt akarnám állítani. De általában az áremelkedés üteme azért minden szempontból alacsony értéket mutat. Másrészt a személyi juttatások a mindenkori törvényekből következnek, tehát a személyi juttatás nagysága, ami egy másik nagyon jelentős tétele ezeknek a költségvetéseknek, az gyakorlatilag nemhogy determinált, de igen jól kiszámolható a hatályos, illetve tervezett illetményi, illetve jogviszonytörvényekből. Úgyhogy én azt gondolom, hogy erre is mindenképpen fedezetet nyújt a két említett fejezetnek a költségvetése. Úgyhogy én ilyen problémát nem látok.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A véleményekre kerül sor: Vejkey képviselő úr, Bárándy képviselő úr, Vas Imre képviselő úr, majd Staudt képviselő úr. Ebben a sorrendben megadom a szót.

Parancsoljon, képviselő úr!

Hozzászólások, vélemények

DR. VEJKEY IMRE (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. A KDNP örvendetesnek tartja, hogy negyven éve nem volt ilyen alacsony az infláció. Nyilvánvaló, hogy ehhez hozzájárult jórészt a rezsicsökkentés is, ami az embereknek óriási segítséget jelent. Egyértelmű az is, hogy a költségvetés pontos, precíz, ezért a KDNP mindenképpen elfogadásra javasolja.

Köszönjük szépen a jó munkát.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bárándy Gergely véleményét hallgatjuk meg.

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Hát, én lényegesen kritikusabb véleményt fogok most megfogalmazni, és igyekszem elnök úrnak azt az egyébként jogos felhívását szem előtt tartani, hogy alapvetően a fejezetekhez kapcsolódóan kell megfogalmaznunk a véleményt. Én is így gondolom. De ahogy főosztályvezető úr is mondott két mondatot általában a költségvetésről, engedjék meg, hogy egyébként összekapcsolva a fejezetekre irányadó számokkal, én is megtegyem ezt.

Először is, az Állami Számvevőszék véleménye, amelyet írásban eljuttatott a parlamenthez, de amelyet egyébként főtanácsos asszony is egy mondatban, nem mondom, hogy kiegészített, inkább mondjuk azt, hogy a kötelező szóbeli formát megtartva előterjesztette ide a bizottsági ülés elé, ez a számomra mint jogász számára egy dolgot jelentett, de szerintem ezt fogja jelenteni a pénzügyhöz értő emberek számára is. Az Állami Számvevőszéknek nagyjából az volt a véleménye az eddigi költségvetésekről, hogy

borzalmasan rosszak voltak és fenntarthatatlanok; most az a véleménye az ÁSZ-nak, hogy ehhez képest most egy kicsit kevésbé rossz. Én ezt így tudom értelmezni, és azt gondolom, nem járok messze az igazságtól, amikor így foglalom össze az ÁSZ véleményét. Az, hogy egyes fejezeteknél most már nem állapítja meg konkrétan és közvetlenül azt, hogy fenntarthatatlan a költségvetés, ez számomra még azt biztosan nem jelenti, hogy az Állami Számvevőszék egyébként egyet tud érteni ezzel, ahogy egyébként ez a véleményéből tükröződik is, és ahogy az ÁSZ jelen lévő képviselője nagyon elegánsan meg is fogalmazta és elének tárta ezt a véleményt.

De ha főosztályvezető úrnak a válaszát veszem alapul, amelyet a konkrét kérdéseimmel kapcsolatban elmondott, akkor is hasonló következtetésre tudok csak jutni, egyszerűen, még egyszer mondom, nem közgazdászként, az egyszerű logika szabályait alapul véve.

Ha azt mondja, hogy itt a cél a 3 százalék alatti hiánycélnak a biztosítása, illetve elérése volt, és ehhez igazították a számokat, akkor az meg az én számomra azt jelenti, hogy a célhoz igazítják a számot, nem pedig a valósághoz. S ha megnézem azt, hogy az én feltett kérdéseimre főosztályvezető úr milyen választ adott, akkor azt gondolom, konkrétan ennek lehetünk tanúi. Azért számolnak ezzel a kiadással itt, merthogy tavaly is ezzel számoltak, meg egyébként ezek a számok tudják biztosítani azt, hogy a költségvetésben megfogalmazott célt elérjék. Az, hogy egyébként ennek köze nincs a valósághoz, persze egy másik kérdés. És ezt, főosztályvezető úr, ne magára vegye, mert nem ön tehet róla; nyilvánvalóan mint köztisztviselő azzal foglalkozik, amire az ön főnökei beosztották önt. De hogy a minisztérium olyasvalakit küld el az alkotmányügyi bizottságba az idetartozó fejezetekkel kapcsolatban a minisztérium álláspontjának a képviselőjére, aki egyébként azt mondja, hogy konkrétan ezekkel kapcsolatban ő nem tud mit mondani, én azt gondolom, hogy tiszteltetem az önök főnökeit! Nem önt, még egyszer mondom, főosztályvezető úr, nyilván a saját területéhez ért és abban otthon van. De hogy nem olyan ember jön ide, aki erre nekem konkrétan tud válaszolni, hogy itt hogyan történt a tervezés és miért, azt meg én egyszerűen elfogadhatatlannak tartom, azért, mert így hiába kérdezem meg, nem fogok tudni választ kapni; ehhez képest nyilvánvalóan nehezen tudom mihez mérni a szavazatomat.

Engem viszont az egyáltalán nem győz meg, hogy ha valahol a valóság 281 – és most csak számokról beszéljünk –, akkor ott az előirányzat 115; ahol a valóság 181, ott az előirányzat 100; ahol a valóság 325, ott az előirányzat 120. Nem igazán értem azt, hogy ha ilyen – és csak remélni tudom, hogy nem hasonló logika mentén áll össze más fejezetek esetében is a költségvetés, mert ha igen, akkor az biztos, hogy nem lesz megalapozott, és hasonlóan az elmúlt évhez, év közben kell majd jó néhányszor módosítani, kiigazítani a költségvetést. És nem azért, mert olyan váratlan események történnek majd, amelyek ezt logikusan indokolják, hanem azért, mert már eleve a tervezés időszakában látszik, hogy a költségvetés fenntarthatatlan.

Amit főosztályvezető úr az inflációval kapcsolatban elmondott, én azt gondolom, hogy ha azt vesszük alapul, hogy önök is 2,4 százalékkal számolnak – ami azért, lássuk be, az elmúlt időszak tapasztalatait figyelembe véve valószínűsíthetően kicsit magasabb lesz, de vegyük azt, hogy csak 2,4 százalék –, akkor egy 2,7 százalékos vagy 3 százalékos emelés – tudom, hogy ennek csak egy része a dologi kiadás, a másik része a törvényben rögzített személyi kiadás – lényegesen kevesebbet jelent majd emelésként. Ha ezek az összegek, ezek a pluszösszegek kizárólag arra szolgálnak, ahogy főosztályvezető úr elmondta, hogy létszámemelésre használja föl majd a bírósági és az ügyészségi fejezet – ha jól értettem; de ha nem, akkor majd főosztályvezető úr kijavít ebben –, akkor az azt jelenti, hogy a dologi kiadások vonatkozásában még az inflációval sem számol a kormány. De ha ebben nincs igazam, kérem, tegye meg, hogy ebben kijavít és korrigál.

Az pedig – s ha már általános észrevételekkel kezdtem, akkor azzal is fejezem be, hogy kerete legyen a felszólalásnak –, szóval, az a 2 százalékos növekedés, amelyet önök prognosztizálnak, hát, ezt senki más nem teszi. Senki. Én legalábbis a magam részéről olyan nyilvánosan hozzáférhető véleménnyel nem találkoztam, amelyik azt mondta volna, hogy ez reális. Éppen ezért pedig azt gondolom, hogy arra az elmúlt pár évben már láttunk példát, hogy a kormány miként számol irreális dolgokkal. Valószínűsíthetően ez a mostani költségvetésre is igaz.

Ennél mélyebben én azért nem kívánok belemenni, mert ezt meg fogják tenni majd a költségvetési bizottságban a frakciótársaim.

Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Folytatjuk a hozzászólási kört. Vas Imre képviselő úré a szó.

DR. VAS IMRE (Fidesz): Köszönöm szépen. A Fidesz-frakció is támogatja, különösen azért, mert a bizottság hatáskörébe tartozó részek stabilak, gondolok itt az Alkotmánybíróság, a bíróság, ügyészség, ombudsmani hivatal, illetve a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezetére. Megvalósítja a 3 százalék alatti hiányt, azzal tervez, illetve ezt be is kell tartani az év során.

S annyit még Bárándy képviselőtársam mondandójára: a cél és a valóság a legjobb esetben egybeesik (*Dr. Bárándy Gergely: Soha nem esik egybe.*), és én úgy vélem, ennél a költségvetési törvényjavaslatnál egybe is esik. Természetesen olyan lehet, hogy év közben majd módosítani kell a költségvetést, mint ahogy egyébként ezt minden évben, bármilyen párt van többségben az Országgyűlésben, meg kell tenni. (*Dr. Bárándy Gergely: De nem tízszer!*)

Mindenképpen általános vitára alkalmasnak, illetve elfogadásra javasolom. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Staudt képviselő úré a szó.

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nagyon röviden összefoglalnám a Jobbik véleményét, és kitérek majd itt az alkotmányügyi témákra is.

Ott kell kezdenem, hogy a 2 százalékos emelkedést, GDP-növekedést eltúlzottnak tekintjük, főleg annak tükrében, hogy az elmúlt években soha nem az a prognózis valósult meg, amit a kormány az Országgyűléssel elfogadtatott. Sajnos, ahogy 2013-ra vizionáltak korábban már 5 százalékos emelkedést is, talán 0,9 százalék lesz idén jó esetben a valódi adat, úgyhogy ezt sajnos kevés eséllyel látjuk tarthatónak. Sajnos ekkora potenciál nincs a lefulladt magyar gazdaságban, és kevés az adat ahhoz, hogy szakmailag azt lehessen mondani, hogy itt valóban olyan lépések következnek, amelyek alátámasztanák ezt a növekedést.

Ahogy a Költségvetési Tanács is leírta a véleményében, bizonyos bevételek eltúlzottak, mint például az áfabevételek, illetve akár említhetném itt a frekvenciaértékesítésből származó bevételeket. A Költségvetési Tanács is megjegyzi, hogy a tényleges bevételek akár a GDP 0,5 százalékával is elmaradhatnak az előirányzattól. Ez egy jelentős szám ahhoz, hogy a költségvetéssel komoly problémák legyenek év közben.

A háztartások fogyasztása a tervek szerint 1,5 százalékkal nőne jövőre, de sajnos 2012-ben ez még 1,7 százalékkal csökkent. Tehát reálisabb lenne, ha jó esetben azzal számolnánk, hogy a 2014. évi fogyasztás a 2010. évi szintet közelíti meg.

Fontos megemlíteni, hogy az ésszerű részletezettsége elve, amit az alaptörvény 36. cikke is megfogalmaz, nem valósul meg, a kormány továbbra sem hajlandó érvényesíteni ezt az elvet. Mondok egy egyszerű példát: az egyetemek, főiskolák esetében egyben, összevontan szán a kormányzat 136,7 milliárd forintot, nem tudhatjuk meg, hogy mely felsőoktatási

intézményekre ezen belül mennyi jutna; illetve egyre mégis megtudhatjuk, hogy mennyi jut: a kedvenc Nemzeti Közszerológati Egyetem esetében külön cím alatt irányozza elő a támogatást. Ez is a megfontolatlanyságot és a rendezetlenséget bizonyítja. De említhetném a rendőrség költségvetését, ahol a rendőr-főkapitányságok tavaly még külön-külön szerepeltek, most egyben jut erre majd 240 milliárd. A dologi kiadások sehol nincsenek megbontva, részletezve, aszerint, hogy utazási költségek, gépjármű-üzemeltetés, takarítás, bérleti díj, postaköltség, megbízások, miegymás szerepel ezek alatt. Így nehéz megállapítani azt, hogy hol nőnek, esetleg hol csökkennek a kiadások.

Ahogy említettem, alkotmányossági szempontból is gondok vannak a költségvetéssel, lévén, hogy az alaptörvény 36. cikke szerint a költségvetésnek az állami kiadásokat és bevételeket átláthatóan, ésszerű részletességgel kell tartalmaznia. Itt is mondanék egy egyszerű példát: például állami kiadásnak és bevételnek tekintjük-e, mondjuk, a 100 százalékos állami tulajdonban lévő MNV Zrt. költségeit és árbevételét, vagy csak a befizetett osztalékát. Úgy gondolom, egy 100 százalékos állami cégnél szerepelnie kellene mindennek a költségvetésben, vagy legalábbis a fő számoknak. Enélkül az alaptörvénnyel sincs összhangban véleményünk szerint a költségvetésnek az ilyen formában való előterjesztése.

S a végén azt is megemlíthetném, hogy szakmailag az a kidolgozottság vagy kidolgozatlanyság is elfogadhatatlan, hogy az alapvető költségvetési elvek, áttekinthetőség, egységesség, ésszerű részletesség, n-2 szabály, ezek nincsenek megfelelően kifejtve és alkalmazva. Ezért nem lehet összehasonlítani a tárgyévvel, tehát a jelenlegi évvel és az az előtti évvel sem; ugye, az n-2 szabály erre vonatkozna. Tehát lóg a levegőben a költségvetés, minthogyha a kormányzatnak rejtegetnivalója lenne, és nem teszi meg kellőképpen az összehasonlítást.

Így ezek miatt és az elmondottak alapján sajnos nem fogjuk tudni támogatni. Köszönöm.

ELNÖK: Van-e más hozzászólásra jelentkező? *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, hogy nincs.

A vitát lezárom. Megadom főosztályvezető úrnak összegzésképpen a szót, illetve természetesen főtanácsos asszonynak, ha észrevétele van még. *(Jelzésre:)* Akkor először önnek, ha kíván élni a lehetőséggel. Főtanácsos asszonyé a szó. Parancsoljon!

Válaszok, reflexiók

WINTER ZSUZSA (Állami Számvevőszék): Bárándy képviselő úrnak, illetve természetesen a teljes bizottságnak kívánok reagálni. Megkapták a Számvevőszék véleményét, a 34. oldalon szerepel, hogy a kiadásoknak összességében az 56 százaléka felülről nyitott előirányzat, és amit említett képviselő úr, ez is ebbe a körbe tartozik, s hogy ez kockázatot jelent. Ugyanakkor azt is leszögezi az Állami Számvevőszék az írásában, hogy jellemzően a költségvetést nem ezek a tételek szokták veszélyeztetni, hanem alapvetően bevételi oldalról szokott probléma lenni.

Ennyit kívántam kiegészítésként hozzátenni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Főosztályvezető úr, parancsoljon!

DR. ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Több olyan dolog hangzott el, amire kénytelen vagyok reagálni, mert félreértésre adhat okot, ha csak ez a része marad a jegyzőkönyvben az adott kérdésnek.

Először is, az ÁSZ-véleményekkel kapcsolatban én úgy gondolom – és javítson ki, ha nem így van –, akár a korábbi évekre vonatkozóan, bármelyik mindenkor évre vonatkozóan az ÁSZ-vélemény kritikája nem azt mondja soha, hogy ő úgy látja, hogy nincs jól

megtervezve – lehet, hogy a szóhasználat, amelyet az ÁSZ-vélemény használ, az a megtévesztő; erről nem mi tehetünk értelemszerűen, de mi is jeleztük már többször az Állami Számvevőszéknek –, hanem olyankor is csak azt mondja, hogy ő nem tudott megbizonyosodni arról, hogy jól van megtervezve. (*Dr. Bárándy Gergely: Hát, ez ugyanaz! – Dr. Staudt Gábor nevet.*) De ha én jól olvastam az ÁSZ-nak az ideai véleményét, pont ebből a szempontból egy igen jelentős javulást jelez a költségvetés szempontjából. Egyébként szerintem ez teljesen két különböző kérdés. Tehát ha valamiről azt mondom, hogy én úgy látom, hogy nincs jól megtervezve, vagy nincs elegendő információ, vagy azért, mert nem jártam utána, vagy azért, mert nem kaptam, vagy azért, mert nem ismerem a folyamatokat, és emiatt abba a kategóriába sorolom, hogy nem látom megalapozottnak, szerintem ez tartalmilag két teljesen különböző dolog.

Amit az ÁSZ képviselője is említett, ez a néhány felülről nyitott előirányzat az egész költségvetés szempontjából valóban nem döntő. Ha a felülről nyitott előirányzatok összességének a teljesítését nézzük, az 2012-ben nem érte el a 100 százalékot. Tehát az összes olyan előirányzat, amelynél úgy ítéli meg a kormányzat, hogy nincs elegendő információ arra, hogy hogyan fognak alakulni az adott évben a folyamatok, a kérelmek, a demográfia, egyéb, tehát mindazon tényezők, amiktől függ az előirányzat teljesülése – ezek értelemszerűen kiadási előirányzatok –, ezeknek az összességét ha megnézzük, akkor annak a teljesülése 2012-ben nem érte el az előirányzatok összegének a nagyságát. Tehát ez nem egy kockázat, amit képviselő úr említett. De átadom majd a szót kollégámnak, és ő ezeknek a konkrét előirányzatoknak a szempontjából egypár szót mondani fog.

Abban a tekintetben viszont igaza van képviselő úrnak, hogy a célhoz vannak igazítva a számok, hiszen ez szerintem nem is lehet máshogy. Tehát ha egy 3 százalékos költségvetésihiány-célkitűzés van, akkor úgy kell a számokat igazítani – és igazítás alatt most nem azt értem, hogy úgy kell beírni a törvénybe, hanem úgy kell a bevételi szabályokat megalkotni, illetve a kiadásra ható jogszabályokat úgy kell módosítani adott esetben –, hogy az így összeálló kiadások és így összeálló bevételek különbözete olyan számot adjon ki, ami Magyarország szempontjából is, illetve az Európai Bizottság, Európai Unió szempontjából is elfogadható. Tehát ilyen értelemben van a célhoz igazítva a költségvetés, tehát valóban, ez a 3 százalék alatti hiánycél teljesülése nagyon fontos olyan cél, amelyet teljesíteni kíván. Még egyszer mondom, természetesen elsősorban a bevételek növelésén keresztül lehet esetlegesen, ha szükséges, akkor ezt a célt közelíteni, de a kiadások csökkentésén keresztül is.

Említette képviselő úr a növekedésre vonatkozó prognózisokat. Való igaz, ezt egyáltalán nem célokom eltagadni, hogy nagyon sok intézet, illetve szervezet kisebb növekedést jósol, mint 2 százalék, ez így van. Ugyanakkor én most mondanék egypárat, amelyik pedig nagyobbat. Ugye, ismert a sajtóból a Merrill Lynchnek, amely egy londoni elemzőház, a 2014-re vonatkozó 2,6 százalékos növekedési becslése; az MNB prognózisa 2,1 százalék; a Capital Economicsé 2 százalék; a HSBC-é 2 százalék szintén, és további nagyon sok előrejelzés közelít a 2 százalékhoz, 1,7 százalékos előrejelzések vannak, s a többi. Tehát valóban, ekörül van egy kockázat, de mi úgy gondoljuk, hogy a 2 százalék egy ilyen középértéke, illetve ha az MNB növekedési programját nem tekintjük, akkor talán még egy óvatos értéke is a növekedés becslésének.

Amire még felhívnám a figyelmet abból a szempontból, hogy a bizonytalanságok, amelyek részben a makropályában, így a növekedési számban, részben pedig az egyes kiadások tényleges teljesülése miatt a költségvetésben vannak, e kockázatok kivédésére szolgálnak a tartalékok. Van egy 100 milliárd forintos Országvédelmi Alap, ez több mint 0,3 százaléka a GDP-nek, illetve egy 120 milliárdos „rendkívüli kormányzati intézkedések” tartalék. Ez is egy olyan tartalék, amelynek az elköltésével számolunk, de nem úgy számolunk, hogy már előre tudjuk, hogy mire fogjuk költeni vagy mire fogja a kormány költeni, hanem pontosan az év közben adódó olyan célokra, amit akár képviselő úr is említett,

hogy mondjuk, egy beruházási igény miatt vagy akár a rendőrségnél dologkiadás-igény miatt pluszforrást kell biztosítani, ezekre a célokra 120 milliárd forint áll rendelkezésre a költségvetésben. S hangsúlyozom, hogy az a 100 milliárd, ami pedig az Országvédelmi Alap, azt törvény alapján nem lehet elkölteni egészen októberig, tehát az a tartalék csak akkor kerülhet felhasználásra, ha a szeptember 30-án az Európai Uniónak lejelentett úgynevezett notifikációban úgy gondolja a kormányzat, megvizsgálva a teljesülési számokat, hogy esetlegesen még egy abból való költéssel együtt is teljesül a 2,9 százalékos költségvetési hiánycél.

Képviselő úr kérdéseire ennyit kívántam válaszolni, illetve átadnám a szót egypár konkrétum esetében, amit szintén hiányolt. Azért elnézést kérek a magam nevében, de kolléganőmet épp azért hívtam, hogy ő ezekre a kérdésekre választ tudjon adni.

ELNÖK: Majd a szót én megadom, ez az elnök jogköre. Szeretné, képviselő úr, ha kiegészítenék?

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Feltétlenül, ha tud választ adni.

ELNÖK: Akkor tessék parancsolni! Névvél, beosztással kérem – köszönöm.

ERDÉLYI GABRIELLA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelettel köszöntöm a bizottságot. Erdélyi Gabriella vagyok, a Nemzetgazdasági Minisztériumban főtanácsos.

A bíróságok költségvetésével kezdeném. Mindenképpen hangsúlyoznám én is, hogy ez egy konszenzusos költségvetés, tehát az Országos Bírósági Hivatal is egyetértett velem, hiszen egyébként meglenne a lehetősége, hogy a költségvetését összeállítsa és önállóan nyújtsa be, tehát azt változtatás nélkül kell beterveznie.

Az előzetes letartóztatásban lévők büntetőeljárásának ésszerű időben való befejezésére szolgáló összeg nagy része tényleg személyi juttatás, illetve járulékok soron jelentkezik, abból is adódóan, hogy tulajdonképpen a bíróságok költségvetésében több mint 80 százalék eleve személyi juttatásokra szolgál. Azonban ennek kicsit kevesebb, mint 10 százaléka, 49 millió forint a dologi kiadásokra került. S megjegyzem, a bíróságoknál igen jelentős problémát jelentenek, mint az elmúlt években is, az elhelyezési kérdések; itt is nagy előrelépésre számíthatunk.

A felülről nyitott előirányzatok tervezését azzal szeretném kiegészíteni, hogy itt olyan típusú előirányzatokról van szó, hogy hiába látjuk, hogy előző évben magasabb volt az összeg, nem hagyatkozhatunk erre, hiszen ennek az előirányzatnak az alakulása nem valamilyen determinált folyamat eredménye. Tehát itt arról van szó, hogy kártérítésért személyhez fűződő jog megsértése miatt az ügyészséggel szemben élnek keresettel, és olyan nagyságrendek mozognak, hogy ami keresettel élnek, az esetenként majd' 60 milliárd forint, amiből a bíróság eldönti, hogy mikor marasztalja el az ügyészséget. Itt például olyan nagyságrendek vannak, hogy 30 milliárd forint volt a kereseti követelés, és ebből 1,1 millió forintot ítélt meg. Vagyis az előirányzat alakulásában ha egy nagyobb keresetet ítélt meg, az nyilván egy egészen más végeredménnyel járna.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Az általános vitára alkalmasság kérdésében kell... *(Jelzésre:)* Parancsol még esetleg kiegészítést tenni, főtanácsos asszony? Tessék!

WINTER ZSUZSA (Állami Számvevőszék): Elnézést, csak szeretném megvédeni az Állami Számvevőszéket.

A Számvevőszék a törvényi feladatát teljesíti, amikor a költségvetést véleményezi. Az ott megadott szempontok alapján véleményezi, részletesen, minden képviselő megkapja a véleményt erre vonatkozóan. Ebben az évben módszertani változás következett, az úgynevezett meghatározó, tehát a legnagyobb előirányzatokról mondott véleményt.

Most a tekintetben, hogy régebben azt mondta volna az Állami Számvevőszék, hogy nem teljesíthető a költségvetés, most pedig egy mondatban azt mondaná az Állami Számvevőszék, hogy teljesíthető a költségvetés: nem véletlen, hogy egy nagyon részletes anyagot bocsátott rendelkezésre a képviselők számára. Azzal próbál hozzájárulni a munkához, hogy megmutassa, hol vannak még problémák, kockázatok, és e tekintetben mit lehetne javítani még képviselői módosító indítványokkal. Tehát nem kívánnám azt mondani, hogy itt ilyen jelentős változás történt.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Az általános vitára alkalmasság kérdésében kell határozunk. Horváth Zsolt képviselő urat Turi-Kovács Béla képviselőtársunk, Zsiga Marcell képviselő urat Gulyás Gergely képviselő úr, Szakács Imre képviselő urat pedig Varga István képviselő úr helyettesíti. Határozatképesek vagyunk.

Szavazás az általános vitára alkalmasságról

Kérdezem, ki támogatja a 2014. évi központi költségvetésről szóló törvényjavaslat általános vitára alkalmasságát. *(Szavazás.)* 16 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 7 nem. Ki tartózkodott? *(Szavazás. – Nincs ilyen.)* Tartózkodás nélkül elfogadtuk.

A b) és c) pontban rögzítettekről nem kell döntést hoznunk.

A költségvetési bizottság gyűjti össze a véleményeket, az alkotmányügyi bizottság véleményét is írásban megküldjük.

Nagyon szépen köszönöm, hogy megtisztelték ülésünket. Ezt a napirendi pontot lezárom.

A nemzeti utasadat-információs rendszer létrehozása érdekében szükséges, valamint a rendőrséget érintő és egyes további törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12614. szám); módosító javaslatok megvitatása

Rátérünk a 2. napirendi pontunk megtárgyalására: a nemzeti utasadat-információs rendszer létrehozása érdekében szükséges, valamint a rendőrséget érintő és egyes további törvények módosításáról szóló T/12614. számú törvényjavaslat módosító javaslatainak megtárgyalására.

Államtitkár asszony, nagyon köszönjük, hogy megtisztelt az ülésünket. 4 pontos az ajánlás. Megnyitom a napirendi pont tárgyalását.

Az 1. pontban Juhász Ferenc, Mile Lajos képviselők indítványát a kormány támogatja-e?

DR. MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Kormányálláspontot fogok mondani: a kormány nem támogatja.

ELNÖK: A kormány nem támogatja. Van-e kérdés, észrevétel? *(Nincs.)* Akkor szavazunk. Ki támogatja az 1. pontban lévő módosító javaslatot? *(Szavazás.)* 5 igen. A bizottság nem támogatta, az egyharmadot nem kapta meg.

A 2. pont Juhász Ferenc képviselő módosító javaslata. Kérdezem a kormány álláspontját. Államtitkár asszony?

DR. MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): A kormány nem támogatja. De szeretném jelezni, hogy ebben a formában nem, de hasonló tartalommal módosítót fogunk benyújtani.

ELNÖK: Köszönjük szépen, a kormány tehát nem támogatja. Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Kérdezem a bizottságot, ki támogatja a módosító indítványt. *(Szavazás.)* 5 igen. A bizottság nem támogatta, az egyharmadot nem kapta meg.

A 3. pont Harangozó Tamás, Iváncsik Imre és Juhász Ferenc képviselők módosító javaslata, amely összefügg a 4-essel. Kérdezem a kormány álláspontját.

DR. MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): A kormány nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Ki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 5 igen. A bizottság nem támogatta, az egyharmadot nem kapta meg.

Ezzel befejeztük ennek a napirendi pontnak a tárgyalását. Nagyon szépen köszönjük, hogy megtisztelte az ülésünket.

Egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12617. szám); módosító javaslatok megvitatása, első helyen kijelölt bizottságként

Rátérünk a 3. napirendi pont tárgyalására: az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódó más törvények módosításáról szóló törvényjavaslat módosító javaslatainak megvitatására. Tisztelettel köszöntöm államtitkár urat és munkatársait.

Az 1. pontban Bárándy Gergely képviselő úr kiegészítést javasol. Kérdezem a kormány álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Üdvözlöm a bizottság tagjait.

Minden ponthoz mondom a tárca álláspontját, és ha kérnek külön indoklást, kérem, jelezzék, és akkor tudom mondani.

Az 1. ajánlási pontot a tárca nem támogatja.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Ki támogatja Bárándy képviselő úr indítványát? *(Szavazás.)* 5 igen. A bizottság nem támogatta, az egyharmadot nem kapta meg.

A 2. pont Bárándy Gergely képviselő úr indítványa. Kérdezem a tárca álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Ennek a pontnak a kapcsán a szándék helyes, de ebben a formában nem támogatjuk. De egyébként valóban jó a javaslat felvetése.

ELNÖK: Köszönjük szépen, akkor majd egy másik formát találunk. Most azonban erről a javaslatról kell döntenünk. Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Ki támogatja Bárándy képviselő úr indítványát? *(Szavazás.)* 5 igen. A bizottság nem támogatta, az egyharmadot nem kapta meg.

A 3. pont szintén Bárándy Gergely képviselő úr módosító indítványa. Kérdezem a tárca álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdés, észrevétel van-e? Parancsoljon, képviselő úr!

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak egy rövid kérdésem van. Ha a kormánynak mindenhol az a szándéka, és egyébként e tekintetben még önmagában helyes szándékot is értek ez alatt, hogy az eljárások gyorsításáról beszéljünk, akkor miért kell az ügyészségnek még további 30 nap határidőt adni? Mert ha jól látom, bár itt az ajánlási pontok vonatkozásában az ember meg tud tévedni, de ez a módosító arról szól, hogy ez a plusz 30 nap ne legyen.

Köszönöm.

ELNÖK: Reagálás, válasz? Államtitkár úré a szó.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Csak azokban a sajátos esetekben áll rendelkezésre ez a plusz 30 nap, amikor valamilyen, a büntetőeljárás törvényben elrendelt újabb eljárási cselekményt kell elvégezni, ilyen például az iratismertetés. Teljesen lefolyt gyakorlatilag a nyomozás, és már csak az iratismertetés lenne hátra, ami már azonban nem fér bele a határidőbe. Tehát ebből a szempontból indokolt, hogy legalább arra még a nyomozási határidőben lehessen sort keríteni.

Megjegyzem, jelenleg is vannak ilyen esetek, és tulajdonképpen ennek a törvényi alapja nem teljesen tisztázott. Ez lenne hivatva azt megalapozni, hogy ilyen esetekben a nyomozás határidejét meg lehessen hosszabbítani, és azon belül lehessen megtartani az iratismertetést.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Ki támogatja Bárándy képviselő úr indítványát? *(Szavazás.)* 5 igen. A bizottság nem támogatta, az egyharmadot nem kapta meg.

A 4. pont Dorosz Dávid képviselő úr által jegyzett módosító indítvány. Kérdezem az államtitkár urat.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Ki támogatja Dorosz Dávid indítványát? *(Szavazás.)* Senki nem támogatta, így egyharmadot sem kapott.

Az 5. pontban szintén Dorosz Dávid képviselő úr terjesztett elő módosító javaslatot. Kérdezem az államtitkár urat.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Kérdezem a bizottságot, ki támogatja a módosító indítványt. *(Szavazás.)* Senki nem támogatta, így egyharmadot sem kapott.

A 6. pont Bárándy Gergely képviselő úr módosító indítványa. Kérdezem az államtitkár urat.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdés, észrevétel van-e? Parancsoljon, képviselő úr!

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Hasonló kérdésem van, hogy miért nem, hiszen ez a módosító javaslat még csak nem is teljes egészében kívánná fenntartani a jelenlegi helyzetet. De én azt gondolom, abban az esetben, ha a nyomozó hatóság és az ügyész közötti levélváltásnak van relevanciája az ügy vonatkozásában, azaz az ügy mikénti elbírálására vonatkozóan bizony befolyással bír, akkor én azt gondolom, azt meg kellene tudja ismerni a per minden szereplője. Valószínűleg ezek az adatok, ezek az iratok akár döntő befolyással is lehetnek majd a későbbi bírói ítéletre. Éppen ezért én nem gondolnám azt, hogy helyes irány az, hogy ezt, mondjuk, a terhelt vagy a védője ne ismerhesse meg. És azt gondolom, e tekintetben már nyomozástaktikai indoka sem lehet a kérdésnek, mert természetesen ebben az esetben nem csak ez, hanem akár más is korlátozható a büntetőeljárásnak azon szakaszában.

Viszont ha megnézik, saját magukat – és itt Répássy államtitkár úrral beszélgettünk erről parlamenti vita keretében –, a kormány azt az álláspontját revideálta, mely szerint például a nyomozati szakaszban az előzetes letartóztatás indokául szolgáló adatok kiadása vonatkozásában korábban képviselt. Nyilván emlékeznek önök is rá, született egy büntető kollégiumi állásfoglalás – azt hiszem, a 93. számot viselte; nem is állásfoglalás, kollégiumi vélemény –, amely gyakorlatilag a most önök által javasolt helyzetet kívánta megteremteni a nemzetközi gyakorlatra és egyébként, mondjuk úgy, a jogállami büntetőjog elveire tekintettel. Ekkor ezt önök egy korábbi Be.-módosítással fölülírták, és gyakorlatilag meggátolták azt, hogy az iratok kiadásra kerüljenek, hogy az ügyész köteles legyen kiadni az előzetes letartóztatás elrendelését megalapozó tényeket, adatokat. Ebben a büntetőeljárás törvénycsomagban önök ezt visszafordítják, és éppen azt vezetik be, hogy az ügyész köteles megjelölni, és köteles a terheltnek és a védőnek rendelkezésére bocsátani ezeket az iratokat. Én azt gondolom, hogy ugyanakkor meg ez a szabály, amit ide behoznak, ez meg a régi logikájukra épülne, nem erre az újra.

Én azért kérdezem, és találok meg lehetőséget meglepetten ezzel, hiszen számos ponton jó irányt vesz ez a Be.-módosítás, fölülírva, még egyszer mondom, az önök 2010 és jelenlegi időpont között képviselt büntető eljárásjogi álláspontját, büntetőjog-politikai véleményét, irányát, ez viszont kifejezetten a régire utal vissza.

Még egyszer szeretném tehát kérdezni, hogy mi ennek az indoka, mi ennek az oka. Mert én azt látom, azt gondolom, hogy e vonatkozásban önök ugyanúgy visszakozásra fognak kényszerülni egy kicsit későbbi időpontban. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Rövid választ kérnék szépen, államtitkár úr.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A módosítással kapcsolatban az az elvi álláspont, az az elvi kiindulópont, hogy a bíróság előtt az ügyészség a jogi álláspontját a vádiratban ismerteti, és annak, hogy mi volt előtte, hogy az eljárás alakulása folytán, bizonyítékok feltárása, újabb bizonyítékok felmerülése és értékelése folytán hogyan változott meg – hiszen könnyen elképzelhető, hogy változik – az ügyészség álláspontja, a bíróság előtt milyen relevanciája van annak, hogy egy korábbi szakaszban az eljárásnak az ügyészség milyen jogi álláspontot foglalt el. Majd a végén, amikor befejeződött a nyomozás, megmondja, hogy ez a jogi álláspontom, tessék, itt van a vádiratban.

Egyfajta belső, gyakorlatilag a nyomozási eljárás során történő belső levelezés, amely még adott esetben a bizonyítékok feltárásának egy korábbi szakaszában, a tények teljességének ismerete hiányában alakul, változik, annak milyen relevanciája lehet a bíróság előtt? Azért van a vádirat, hogy az ügyész mondjon á-t vagy b-t, ott ismerteti a jogi

álláspontját. Megjegyzem, hogy egyébként ezek az iratok úgynevezett házi iratok, tehát a bíró elé nem kerülnének egyébként, tehát ő erről nem szerez tudomást, vagyis az ő álláspontját e tekintetben nem segítené.

ELNÖK: Köszönjük szépen. A 6. pontban lévő módosító indítványról szavazunk, Bárándy képviselő úr javaslatáról. Ki támogatja? *(Szavazás.)* 5-en támogatják, egyharmadot sem kapott.

A 7. pont Staudt Gábor képviselő úr indítványa. Kérdezem az államtitkár urat.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Nem támogatja. Rövid kérdés, észrevétel? Parancsoljon, képviselő úr!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Töretlen hittel próbálom legalább a hivatalos személyek esetében a panasztételi jogot visszahozni; a minisztérium pedig, meg nem tudom, a bizottság is töretlen hittel nyomja el ezt a kezdeményezést, de nem tudom, mi ennek az indoka.

Arra válaszoljon a minisztérium képviselőjében, hogy ha egy hivatalos személynek feljelentési kötelezettsége van, márpedig van, akkor miért nincs neki jogorvoslati lehetősége a feljelentésével kapcsolatban. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtitkár úré a szó.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Továbbra is azt az elvi álláspontot képviseljük, hogy a feljelentés elutasításával szemben csak a sértett élhessen panasszal. Ez a módosító a hivatalos személyeknek kívánja megadni, ebben az esetben például országgyűlési képviselők esetében meglehetősen könnyen kijátszható lenne ez az elvi álláspont. Ír valaki egy panaszlevelet, vagy írnak százán, írnak ezren, és akkor az országgyűlési képviselőkön keresztül valósítják meg a számukra egyébként törvény által lehetővé nem tett panaszjogot, azáltal, hogy a képviselőnek joga van erre, akkor is, ha nem sértett, és akkor meg fogja tenni a panaszt. A szándék az, hogy ezt elkerüljük.

ELNÖK: Köszönöm. Viszonzás, röviden?

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm – erről van szó! *(Derűltség.)* Tehát az országgyűlési képviselőnek legyenek legalább pluszjogosítványai, és legyen egy szűrő, hogy ha hozzá egy állampolgár fordul, akkor legalább ezt adjuk meg neki. De hozzáteszem, 2011 előtt bárki élhetett panasszal. Ezt tehát a jegyzőkönyv kedvéért, mert a jelenlévők tudják, csak nyomatékosítani szeretném, hogy bárki élhetett panasszal az általa tett feljelentéssel kapcsolatban.

Értem, hogy ezt bizonyos esetekben szűkre kell szabni, de azért a hivatalos személyek vagy országgyűlési képviselők nem óvodások, akik aláírják automatikusan, amit eléjük tesznek – vagy legalábbis én nagyon sajnálnám, ha így lenne. Úgyhogy mindenképpen el kellene gondolkodni ezen az elvi állásfoglaláson.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kíván-e államtitkár úr reagálni? *(Jelzésre:)* Nem. Ki támogatja Staudt képviselő úr javaslatát? *(Szavazás.)* 2-en támogatták, egyharmadot sem kapott.

A 8. pont Schiffer András képviselő úr módosító javaslata. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Hasonló szabályozási kör, nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Ki támogatja Schiffer képviselő úr indítványát? *(Szavazás.)* 2-en támogatják. A bizottság nem támogatta, az egyharmadot nem kapta meg.

A 9. pontban Bárándy képviselő úr tesz elhagyásra javaslatot. Államtitkár úr?

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Ki támogatja Bárándy képviselő úr javaslatát? *(Szavazás.)* 7-en támogatják. Ki nem támogatta? *(Szavazás.)* 14-en. A bizottság nem támogatta a javaslatot, de egyharmad támogatást kapott.

A 10. pont szintén Bárándy képviselő úr indítványa. Államtitkár úr?

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Ki támogatja Bárándy Gergely indítványát? *(Szavazás.)* 7-en támogatják. A bizottság nem támogatta, de egyharmad támogatást ez a javaslat is kapott.

(Dr. Molnár Attila belép a terembe.) Molnár képviselő úr, foglaljon helyet, kérem tisztelettel, és a helyettesítésről is gondoskodjon. *(Derültség.)*

A 11. pont Bárándy Gergely képviselő úr indítványa. Államtitkár úr?

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Ki támogatja az indítványt? *(Szavazás.)* 5-en támogatják. A bizottság nem támogatta, az egyharmadot nem kapta meg.

A 12. pontban szintén Bárándy Gergely terjesztett elő javaslatot. Államtitkár úr?

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Ki támogatja a módosító javaslatot? *(Szavazás.)* 5-en támogatják. A bizottság nem támogatta, az egyharmadot nem kapta meg.

A 13. pont ugyancsak Bárándy Gergely javaslata. Kérdezem a tárca álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Ki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 5-en támogatják. A bizottság nem támogatta, az egyharmadot nem kapta meg.

A 14. pont Bárándy Gergely képviselő úr indítványa, melyben elhagyást javasol. Parancsoljon!

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Ki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* 5-en támogatják. A bizottság nem támogatta, az egyharmadot nem kapta meg.

A 15. pontban Dorosz Dávid képviselő úr tett indítványt. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Kérdezem a bizottságot, ki támogatja a módosító indítványt. *(Szavazás.)* Senki nem támogatta, így egyharmadot sem kapott.

A 16. pont szintén Dorosz Dávid képviselő úr indítványa. Államtitkár úr?

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja a tárca.

ELNÖK: Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs.)* Kérdezem a bizottságot, ki támogatja a módosító indítványt. *(Szavazás.)* Senki nem támogatta, így egyharmadot sem kapott.

Úgy látom, államtitkár úr, hogy befejeztük a napirendi pont tárgyalását. Nagyon szépen köszönjük a megjelenését önnek és munkatársainak is. További szép napot, jó munkát! Köszönöm szépen képviselőtársaimnak is a napirend tárgyalásában nyújtott aktív szerepvállalást.

Molnár Attila képviselő úr Gruber Attila képviselő urat helyettesítette már.

Az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesének jelölt dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet meghallgatása; az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 7. § (5) bekezdése alapján

Szeretettel köszöntöm Székely László urat, az alapvető jogok biztosát és dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet helyettesjelölt asszonyt a 4. napirendi pontunk tárgyalásánál: az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesének jelölt dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet meghallgatására kerül sor.

A curriculum vitae itt fekszik előttünk. Kövér László házelnök úr átiratát megkaptuk a meghallgatásról, ez is itt van előttünk.

Megnyitom a napirendi pont tárgyalását. Kérdezem tisztelettel a jelölt asszonyt, kíván-e néhány mondatban szólni az alkotmányügyi bizottsághoz. Nem mi vagyunk az első helyen kijelölt bizottság. Úgy tudom, az emberi jogi bizottságban már megtörtént az ön meghallgatása. Kérem, az alkotmányügyi bizottságban is néhány mondatban mutakozzon be, és az elképzeléseiről tájékoztassa a bizottság tagjait. Köszönöm szépen.

Öné a szó.

Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet bemutatkozása

DR. SZALAYNÉ DR. SÁNDOR ERZSÉBET jelölt (alapvető jogok biztosának helyettese): Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Asszonyok, Urak! Vendégek! Köszönöm szépen a lehetőséget, elsősorban Székely László ombudsman úrnak, hogy megelőlegezte a bizalmat nekem azzal, hogy jelöltként állított. A nemzetiségi önkormányzatok képviselőinek hasonlóképpen, hogy a múlt héten támogatásukról biztosítottak. Engedjék meg, hogy valóban egy pár szó erejéig, azon túl, ami esetleg nem látszik az írott önéletrajzból, néhány gondolatot

mondjak magamról, és arról, hogy mit képzek én arról a feladatról, amit egy nemzetiségekért felelős biztoshelyettesnek végeznie kell.

Az önéletrajzomból nem feltétlenül látszik az, hogy én tapasztaltam a nemzetiségiként való létezést egy bizonyos időtartamig, mert Temesvár mellett, Zombolyán születtem, és háromfajta élethelyzetet volt szerencsém tulajdonképpen megélni: egyrészt magyar nemzetiségüként román állampolgár voltam tizenhét éven keresztül; utána háromnegyed évig hontalanként jöttem át családommal az akkori Romániából Magyarországra; majd visszahonosítással nyertem el a magyar állampolgárságot, amellyel azóta is rendelkezem. Nagyjából ez volt az, ami befolyásolta Herczegh Géza professzor urat akkor, amikor a jogi tanulmányaim vége felé, a nyolcvanas évek közepén úgy döntött, hogy ő is bizalmat szavaz, és az akkori nemzetközi jogi tanszékre, ami a két világháború közti pécsi kisebbségi intézetnek egyfajta jogutóda volt, tanársegédként fölvesz, és elindít a kisebbségek nemzetközi jogi tudományos kutatásának az útján, különös tekintettel a két világháború közötti időszaknak a vizsgálatára. Ez volt az a kezdőlökés, és a személyes tapasztalatok voltak azok, amelyek elindítottak ezen a pályán, amelyet aztán kibővíttem, úgy, ahogy az évek teltek, és ahogy a nemzetközi jog, nemzetközi közjog, ami az én kutatási és működési területem volt, ezt lehetővé, illetve szükségessé tette. Majd ahogy az európai integráció felé közeledett a magyar állam, úgy bővíttem ki én is a kutatási területet, mert úgy gondolom, kontextusba helyezve lehet igazán megérteni egy-egy társadalmi közösségnek vagy nemzetiségi közösségnek a létezését és a működését, és egyáltalán azokat a jogi eszközöket mindezek ismeretében lehet igazán jónak, rossznak, kielégítőnek vagy kevésbé kielégítőnek tekinteni, amelyek ennek a közösségnek az életét szabályozzák.

Nagyon sok minden van természetesen, ami befolyásolta a döntésemet, s hogy elvállaltam biztos úr jelölését vagy felkérését. Az ombudsmanhelyettesi, biztoshelyettesi munkával kapcsolatban azt szeretném néhány gondolatban csak elmondani, hogy tisztában vagyok azzal, hogy gyakorlatilag két esztendeje a jogszabályi környezet, amely a Magyarországon élő nemzetiségek életét befolyásolja és meghatározza, megváltozott. Ennek számos olyan eleme van, amelyről lehet tudni, hogy hogyan működnek, hiszen előzményekre tekintenek vissza – nem kis csoda volt Európában az 1993-as kisebbségi törvény –, és úgy gondolom, számos olyan eleme van ennek a szabályozásnak, amely viszont majd folyamatosan és apránként fog kiderülni, hogy mennyire életszerűek, mennyire hasznosak, mennyire szolgálják a nemzetiségek érdekeit.

Azt gondolom, a jogszabály adta lehetőség egy biztoshelyettes számára többféle. Egyrészt a legfontosabb elemnek azt tekintem, hogy folyamatos, kétirányú beszélgetés és kommunikáció működjön az érintett közösségek és az ombudsmani hivatal és az ombudsmanhelyettes között, mindenféle szinten, tehát akár a kulturális autonómia egyes elemeire gondolok, akár pedig arra, hogy értelmezési szüksége van az egyes nemzetiségi önkormányzatok képviselőinek ahhoz, hogy valójában a rendelkezésükre álló jogszabályokat használni tudják, hogy ne csak legyenek ezek, hanem valóban megfelelően értelmezni és használni is tudják őket. És én azt gondolom, a helyettesnek az a dolga, hogy az ombudsman urat, biztos urat ilyen információkkal és háttérrel alátámasztva segítse a munkájában, egyrészt. Másrészt nemcsak az egyes panaszok vizsgálata kell legyen az, amivel a helyettes foglalkozik, hanem azt gondolom, a hivatalbóli vizsgálatoknak a konzekvens folytatása az, amire szükség van.

Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Megnyitom a vitát. Az első körben a kérdésekre kerül sor. Kérdést kíván-e valaki föltenni? Parancsoljon, képviselő asszony!

Kérdések, válaszok

DR. LAMPERTH MÓNICA (MSZP): Tisztelt Biztos Úr! Tisztelt Jelölt Asszony! Elnök Úr! Képviselőtársaim! Két kérdést készültem fölteni, de az egyikre a szóbeli kiegészítésben választ adott a jelölt. A biztos úrtól is még jelölt korában azt kérdeztem, hogy személyesen mit tart a legnagyobb kihívásnak; itt részben erre kaptam választ, amikor a szerepét megfogalmazta.

Van azonban egy dolog, amit lehet, hogy furcsa, hogy pont egy jogalkotó kérdez, egy országgyűlési képviselő, de szerintem óriási dilemma az, hogy a kisebbségekre vonatkozó jogi szabályozás ma Magyarországon milyen; hogy ez elégséges-e ahhoz, hogy szolgálja mindazt az egyébként nemes célt, amelyet ez az ország kitűzött maga elé. Nagyon sokat és hosszan lehetne erről beszélgetni. De most a kutatót kérdezem, hogy mit gondol erről, mi a véleménye a kisebbségekre vonatkozó magyarországi jogi szabályozásról; nemcsak európai összevetésben, mert nyilván ez nem egy alkalmas műfaj arra, hogy itt most nagyon hosszan erről értekezzünk, de azért én azt gondolom, van még itt dolgunk. De most nem az az érdekes, hogy én mit gondolok erről, hanem az, hogy ön mit gondol.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. További kérdést szeretne fölteni Staudt képviselő úr.

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. Elnök Úr! Tisztelt Jelölt Asszony! Végigolvasva az ön anyagát, amelyet előterjesztett, két olyan tanulmányon, illetve ön által feldolgozott témán is megakadt a szemem, amire esetleg rákérdeznék, mert azóta eltelt az idő.

Foglalkozott ön a felvidéki magyarság esetében a nyelvhasználattal; talán még a lisszaboni szerződés előtt vagy annak környékén íródott ez a tanulmány. (*Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet bólogat.*) Az a kérdésem, hogyan látja, hogy azóta hogyan állnak ebben a dolgok, pestiesen fogalmazva, és bár tudom, hogy ez az országhatáron kívülre tevődik, de ha ez belekerült a tanulmányba, és ott a magyarok vannak kisebbségben, akkor a véleményét erre vonatkozóan szívesen meghallgatnám.

Ezzel kapcsolatos, szintén EU-jogi téma, hogy az Európai Unió alapjogi chartája alól Lengyelországban és Nagy-Britanniában valahogy furcsa mód felmentést kaptak. Ezt hogyan lehet értékelni, értelmezni, és esetleg mennyiben gyengíti ez ennek az EU-s, elméletileg az alapszerződésekkel egy szintre felhozott chartának az erejét, és mennyiben tudunk erre hivatkozni mi is vagy nálunk is, ha esetleg a magyar állam nem tartja be a megfelelő kötelezettségeit.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ipkovich képviselő úr kérdése következik.

DR. IPKOVICH GYÖRGY (MSZP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Jelölt! Én magam Vas megyéből jöttem, ahol eléggé régóta hagyomány, hogy szlovén, horvát, német ajkú kisebbségek élnek egymás mellett. A kérdésem röviden annyi lenne, hogy ezeknek a problematikájáról, gondjairól tetszett-e tudomást szerezni, és ha igen, honnan. Engem ez érdekelne, tehát elsődlegesen a nálunk élő kisebbségek helyzetével kapcsolatban.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további kérdés? (*Nincs jelentkező.*) A kérdések körét lezárom.

Megadom a szót jelölt asszonynak válaszadásra. Parancsoljon!

DR. SZALAYNÉ DR. SÁNDOR ERZSÉBET jelölt (alapvető jogok biztosának helyettese): Köszönöm, elnök úr. Köszönöm szépen a kérdéseket.

Úgy merült fel a kérdés Lamperth Mónika képviselő asszony részéről, hogy alkalmas eszköz-e a jelenleg rendelkezésre álló jogszabályi környezet a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmére, s hogy van-e vajon tovább netán. Én azt gondolom, ahogy ez egypár perccel ezelőtt egy másik bizottsági meghallgatáson is fölmerült és válaszolhattam a kérdésre, úgy gondolom, hogy ez a mostani egy állomás; egy nagy állomás, úgy vélem, mert önmagában a körülmények és az a tény, hogy egy önálló kisebbségi törvénnyel annak idején rendelkezett az ország, ez önmagában véve egy csoda. Legalábbis jogász és nemzetközi jogász fejjel gondolkodva abban az időszakban én így tartottam ezt számon. S azt gondolom, a nemzetiségi önkormányzatoknak és annak a társadalmi légkörnek is, amelyben a nemzetiségi közösségek Magyarországon élnek, és az ombudsmani hivatalnak az elmúlt 18 éves munkája azt igazolja, hogy a folyamat a végállomásához még nem érkezett el. Úgy vélem, hogy a két éve hatályba léptetett, háromszintű jogszabályi környezet, egyrészt az alaptörvény rendelkezése, másrészt a nemzetiségekről szóló törvény és az ágazati törvények együttes hatásának vizsgálata fogja majd eredményezni azt és a tényleges, pláne a jövő évi események fogják majd azt megmutatni, hogy hol vannak még tényszerűen azok a hiányosságok, amelyeket érdemes a jogalkotónak megfontolni. S úgy vélem, az ombudsmani hivatal a nemzetiségi önkormányzatokkal karöltve alkalmas lesz arra, hogy ezeket a disszonanciákat, netán visszasságokat észrevegye, föltárja és szükség esetén javaslatot tegyen a módosításra vagy változtatásra.

A magam részéről tehát a válasz az, hogy egy nagyon jelentős állomás, de nem a végállomás a nemzetiségi önkormányzatok esetében és a nemzetiségi közösségek esetében a jogszabályok jelenlegi állapota, azzal együtt, hogy én nagyon örülök ennek a változásnak, ami jelenleg van.

Staudt képviselő úr kérdéseiben két olyan területet említett, ami szívemhez, ha úgy tetszik, még közelebb hozza a nemzetiségi kérdést. Egyrészt azért, mert bár tudom, hogy érzelmekről nem, de azért mégiscsak... Én magam egy olyan környezetben nőttem föl, ugyan egy magyar családban, magyarul beszélünk a családban – most a nyelvi kérdésre utalva –, egy sváb, többnemzetiségű környezetben Temesvár mellett, Zombolyán, a szüleim úgy döntöttek annak idején, hogy a német nyelvet legjobb lesz, ha gyerekként az óvodában tanulom meg, tehát német óvodába jártam, német gyerekek között tanultam meg a nyelvet, és vele együtt azt a kultúrát is, amely azt a társadalmi közösséget jellemezte. És természetesen, hál' istennek a román nyelvet az állam nyelveként szintén. Tehát én úgy érzem, hogy a nyelvhasználattal kapcsolatos szabályok, akár itthon, akár határon túl – most nem mennék bele azért részletesebben, mert kicsit az ombudsmanhelyettesi tevékenységen és feladaton nyilván túlmutat ez az én véleménynyilvánításom itt most, de én azt gondolom, hogy a szlovák nyelvtörvénynek a rendelkezései annak idején minden jóérezésű embert megdöbbsentettek. S úgy vélem, az uniós szabályok – és így áttérek a második felvetett kérdésre –, többek között a 2009. december 1-je óta hatályban lévő alapjogi charta, az új lisszaboni szerződéssel módosított uniós alapító szerződéseknek a rendelkezései, amelyek most már kifejezetten védelemben kívánják részesíteni a kisebbségeket és a nyelvhasználatot is, sőt mi több, a Bizottságnak nyelvhasználatért felelős biztosa is van, ez mind abba az irányba mutat, hogy nincsenek egyedül azok a társadalmi közösségek, amelyek a nemzetiségek nyelvhasználatát egy természetes adottságként és megőrzendő tulajdonságként kívánják kezelni. Úgyhogy ha elfogadja, ezt a választ tudom önnek adni. *(Dr. Staudt Gábor: Köszönöm.)*

Ipkovich képviselő úr kérdésére azt tudom válaszolni, hogy az ombudsmani hivatal számos munkatársával hosszabb ideje ismerjük egymást, többek között. Az ő munkájuk kutatóként és a hivatal keretében végzett munkájuk is bizonyos mértékig számomra ismert.

Ezenkívül a Magyar Tudományos Akadémia Kisebbségkutató Intézetében – az volt a kérdés, honnan ismerem, honnan tudom, hogy hogyan működnek, milyen nemzetiségi viszonyok uralkodnak ma Magyarországon, és milyen nemzetiségi közösségek élnek ma, legalábbis a törvényben regisztrált kisebbségek esetében –, a szokásos, hagyományos akadémiai szféra és a normális szakmai kommunikáció mindenféle módja volt az, ami számomra lehetőséget nyújtott a megismerésre, egyrészt. Másrészt pedig szerencsére a biztosi hivatalnak a jelentései és határozatai hozzáférhetők, elolvashatók, láthatók. Úgyhogy írott és szóbeli kommunikáció szintjén természetesen minden nemzetiségi önkormányzattal személyes, közvetlen kapcsolatomban még nem tudott kialakulni. Bízom abban, hogy ha ez a helyzet most itt bekövetkezik netán, akkor ez változni fog.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Hozzászólásokra kerül sor. Vejkey Imre képviselő úr a szó.

Hozzászólások, reflexiók

DR. VEJKEY IMRE (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Jelölt Asszony! Nagyon szépen köszönjük azt a részletes curriculum vitae-t és hozzá kapcsolódó anyagot, amit rendelkezésünkre bocsátott. Úgy gondoljuk, nemcsak ebből, nemcsak az élethelyzetéből, ami nyilvánvalóvá vált számunkra, hanem annak alapján is, amit 1986 óta a Pécsi Tudományegyetemen vagy ezt követően az utóbbi évben már a Nemzeti Közszerződési Egyetemen is e tárgyban végzett, nyilvánvaló, hogy predestinálja ennek a feladatnak az ellátására.

A Fidesz és a KDNP frakciója részéről ezért egyértelműen javasolni fogjuk az ön személyének az elfogadását. Köszönjük szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bárándy Gergely véleménye következik.

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Jelölt Asszony! Tisztelt Ombudsman Úr! Az ön személye könnyű helyzetet teremtene számunkra, a jelölési eljárás mégis nehéz helyzetet teremtett, és itt elsősorban nem ombudsman úrra gondolok, hanem a parlament eljárására.

Az a probléma – és hogy jelölt asszony is értse pontosan a mi hozzáállásunkat ebben a témában –, hogy olyan módon jelölnek és választanak meg a kormánypártok közjogi tisztségviselőket az elmúlt három évben, ami a mi meglátásunk szerint nem felel meg a jogállami normáknak. Nem felel meg; zárójelben mondom, ebben a konkrét esetben is az történt – és még egyszer mondom, ez nem önök kettőjüknek a hibája –, hogy ombudsman úr talán 16-án jelentette be, hogy jelölt asszonyt jelöli a posztra, majd gyakorlatilag három munkanap nem tudott eltelni, és az Országgyűlés ma már erről szavaz. Mi ezt az eljárást, megmondom őszintén, nem tartjuk elfogadhatónak és kielégítőnek.

Az, amit ön itt elmondott a bevezetőjében, és amit egyébként olvashattunk az eddigi tudományos pályafutása során, illetve akár az Országgyűlés által összeállított jegyzékben, azt gondolom, az meggyőző. Éppen ezért mi, ahogy nem egy esetben tettük – ombudsman úr is, azt gondolom, emlékszik erre elég jól –, választjuk azt a módszert, hogy az alkotmányügyi bizottságban támogatjuk az ön jelöltté válását. Az, hogy ezt megtesszük, ez önnek szól. Az pedig, hogy a plenáris ülésen nem veszünk részt a szavazásban, azaz nem is támogatjuk, de nem is utasítjuk el az ön megválasztását, ez viszont nem önnek szól. Kérem, hogy ezt így is értelmezze jelölt asszony. Tehát a magam részéről szakmai megfontolásokból, emberi megfontolásokból messzemenőkéig támogatni tudom az ön megválasztását, ezért a bizottsági ülésen ezen szakmai szempontokra tekintettel igennel fogunk voksolni. Azzal kapcsolatban

pedig, ami a kormánypárti kinevezési, jelölési és választási gyakorlatára vonatkozik, a vonatkozásban pedig kérem jelölt asszony megértését, és azt kérem, így is fogja föl, és ne a személye iránti kritikaként.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kérdezem, van-e más hozzászólásra jelentkező. *(Nincs jelentkező.)* Nincs.

Kérdezem Székely László urat, az alapvető jogok biztosát, kíván-e erre reagálni. Tisztelettel csak annyit jegyeznek meg, hogy az ön jogállásáról szóló idevonatkozó rendelkezések szerint teljesen szabályos a jelölés, ezt a munkatársaink megvizsgálták. Úgyhogy ezt a kritikát nem tudom értelmezni. *(Dr. Bárándy Gergely: Majd szívesen segíték!)*
Őné a szó.

DR. SZÉKELY LÁSZLÓ, az alapvető jogok biztosa: Nagyon köszönöm, elnök úr. Tisztelt Képviselő Úr! Nekem 30 napom volt arra, hogy jelöltet állítsak. Szeptember 25-én foglaltam el a hivatalomat, nekem ezt a határidőt be kellett tartanom.

Megfordult a fejemben, hogy talán nekem is konzultációkat kellene folytatnom, mint a köztársasági elnöknek, viszont a törvényben azt olvastam, hogy én politikai jellegű tevékenységet nem folytathatok, és ezt én ilyennek éreztem és gondoltam. *(Dr. Bárándy Gergely: Nem is önt illeti a kritika.)*

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Szerintem az irányadó jogszabályok pontosan meghatározzák az ön jogi státusát – politikai tevékenységet nem folytathat.

Rubovszky képviselő úr, parancsoljon!

DR. RUBOVSZKY GYÖRGY (KDNP): Csupáncsak egy megjegyzés az ombudsman úr hozzászólására: emlékeztetni szeretnék, hogy a köztársasági elnök úr sem folytatott személyekre vonatkozó konzultációt, hanem csupán a jelölés elveiről egyeztetett a frakciókkal *(Dr. Bárándy Gergely: Hát, hivatalosan.)*, anélkül, hogy személyek szóba kerültek volna.

ELNÖK: Szerintem foglalkozunk a tárggyal! A jelölt asszonynak adom meg a szót, összefoglalóan is, illetőleg az elhangzottakra történő reagálásként. Parancsoljon! Őné a szó.

DR. SZALAYNÉ DR. SÁNDOR ERZSÉBET jelölt (alapvető jogok biztosának helyettese): Köszönöm szépen. Én megértettem a képviselő hölgyek és urak mondanóját. Nem kívánok különösebben reflektálni.

Mindenesetre köszönöm a szakmai bizalmat.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Mielőtt megkezdenénk a szavazást, ismertetem, hogy dr. Zsiga Marcell képviselő urat dr. Gruber Attila képviselő úr, Mátrai Márta képviselő asszonyt Vejkey Imre képviselő úr, Vas Imre képviselő urat pedig Székyné Sztrémi Melinda képviselő asszony helyettesíti.

Szavazás a jelölt támogatásáról

Az Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságunknak állásfoglalást kell kialakítania az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesének megválasztásáról. A jelölés megtörtént, dr. Székely László, az alapvető jogok biztosának idevonatkozó H/12767. szám alatt átirata alapján.

Kérdezem a tisztelt Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságot a jelölt megválasztásával összefüggésben, hogy támogatja-e a jelölt személyét. Aki támogatja,

kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 22 igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 2 fő. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Nem volt ilyen. Megállapítom, hogy a bizottságunk részéről jelölt asszonyt a támogatásunkról biztosítottuk.

Nagyon szépen köszönjük, hogy megjelent, és reméljük, hogy a parlament is támogatni fogja délután. Köszönjük szépen, és további szép napot kívánok önnek és a biztos úrnak. *(Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet, dr. Székely László: Köszönjük szépen. – Távoznak az ülésről.)*

Ezt a napirendi pontot lezárom.

Rátérünk az „egyebek” napirendi pontunkra. „Egyebekben” előadnivalónk nincs. Van-e valakinek? *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, hogy nincs, úgyhogy ezt a napirendi pontot is lezárom.

Az ülést berekesztem. Köszönöm szépen, további szép napot mindenkinek!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 30 perc)

Dr. Papcsák Ferenc
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea